

Yhteiskäsittelylupa, hiekka ja sora, Swerock Oy, Murrenmaa III 734-706-2-19, Nummensyrjä 734-706-2-7, Saunamäki II 734-706-2-22, Ojalannummi 734-706-2-67 ja Härjäkorva 734-706-2-66

Rakennus- ja ympäristölautakunta 15.05.2024 § 52
1902/10.03.00.05.05/2023

Valmistelija Ympäristönsuojelutarkastaja Mari Leminen, mari.leminen@salo.fi, 02 778 7805

Asia

Päätös maa-ainelain 4 a §:n mukaisesta maa-ainesten ottamislupahakemuksesta sekä ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisesta ympäristölupahakemuksesta kiviaineksen murskaukseen.

Päätös sisältää ratkaisun maa-ainelain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesta hakemuksesta toiminnan aloittamiseen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Esityslistan liitteenä ovat kartat, joissa on esitetty suunniteltu ottamis- ja kaivualue ja jälkitilanne sekä lupamääräystä 27 koskeva kartta. Hakemus liitteineen on nähtävillä Salon kaupungin nettisivuilla <https://salo.fi/asuminen-ja-ymparisto/ymparisto-ja-luonto/luvat-ja-ilmoitukset/>

Luvan hakija

Swerock Oy
Karvaamokuja 2a
00380 Helsinki

Yhteyshenkilö: ympäristöasiantuntija Mikko Sipola, 040 651 7808

Ottotoiminta ja murskaus

Sijainti	Silvantie 87, Kiikala, Salo
Kiinteistötunnukset	Murrenmaa III 734-706-2-19, Nummensyrjä 734-706-2-7, Saunamäki II 734-706-2-22, Ojalannummi 734-706-2-67, Härjäkorva 734-706-2-66
Ottamisalueen pinta-ala	7,6 ha
Kaivualueen pinta-ala	2 ha
Otettava maa-ainelaji	sora ja hiekka
Otettavaksi esitetty ottomäärä	220 000 m ³
Vuotuinen ottomäärä	15 000 – 40 000 m ³
Haettu ottamisaika	10 vuotta
Alin maa-ainesten ottotaso	+84,0 (N2000)

Luvan hakemisen peruste

Maa-ainelaki (MAL 555/1981) § 4 Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014) § 27 ja liite 1, taulukko 2, kohta 7 e

MAL 4 a § ja YSL 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä (yhteiskäsittelylupa), jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

Lupaviranomaisen toimivalta

Maa-aineslaki (555/1981) § 7

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) § 34

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2 § kohta 6 b

Asian vireille tulo

Hakemus on tullut vireille 28.8.2023. Hakemusta on täydennetty 29.11.2023 päivitetyllä nykytilannekartalla. Hakemusta on täydennetty 22.4.2024 murskauksen toiminta-aikojen osalta.

Toimintaa koskevat luvat, kaavoitustilanne ja maanomistus

Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta on myöntänyt alueelle seuraavat luvat:

- ympäristölupa 9.2.2011 § 31 kiviaineksen murskaukseen ja jalostukseen kiinteistöillä Murronmaa III ja Tehdaspalsta. Ympäristölupa on toistaiseksi voimassa.
- maa-aineslupa 9.5.2012 § 79 soran ja hiekan ottoon kiinteistöillä Nummensyrjä ja Saunamäki II. Maa-ainesluvan voimassaolo on päättynyt 18.6.2022.
- maa-aineslupa 23.1.2013 § 18 soran ja hiekan ottoon kiinteistöillä Murronmaa III-V. Maa-ainesluvan voimassaolo on päättynyt 5.3.2023.

Ympäristölupa on myönnetty YN-Sora Oy:lle ja maa-ainesluvut Peab Industri Oy:lle, molemmat nykyisin Swerock Oy.

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevia oikeusvaikutteisia yleis-, asematai ranta-ajemakaavoja. Kiikalan Härjänvatsan asemakaava on etelässä yli 300 metrin päässä ottamisalueen rajasta. Härjänvatsan osayleiskaava rajautuu etelässä ottamisalueen kiinteistöihin. Osayleiskaavassa ottamisalueen eteläpuolella on merkintä VU "Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue". Ottamisalueella on voimassa Salon seudun maakuntakaava, jossa on kaavamerkintänä M "Maa- ja metsätalousvaltainen alue".

Swerock Oy omistaa suunnitelma-alueen kiinteistöt. Hakijalla on luiskanvaihtosopimus sekä Saint Gobain Oy:n ja Destia Oy:n kanssa, jotta kiinteistöjen Murronmaa III 734-706-2-19 sekä 734-706-2-67 ja 734-706-2-66 rajoille ei jätetä kannasta.

Alueelle on laadittu ympäristövaikutusten arviointi 29.8.2003 sekä Härjänvatsan maa-ainesoton yleissuunnitelma 21.1.2004.

Alueen sijainti ja ympäristö

Suunnitelma-alue sijaitsee Kiikalassa Hyyppärän harjualueella Härjänvatsan laajalla maa-ainestenottoalueella. Suunnitelma-alue on avoin maa-ainesten ottamisalue, jolta puusto on pääosin poistettu. Lähin vakituinen asutus sijaitsee noin 280 m ja lähin vapaa-ajan asutus noin 370 m etäisyydellä kaivualueesta.

Ottamisalue sijaitsee Saarenkylän tärkeällä pohjavesialueella, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen (1 E-luokka). Kiehuvalähteen pohjavedenotto on noin 750 metrin päässä ottamisalueesta kaakkoon ja pohjaveden päävirtaussuunta on ottamisalueelta vedenottamolle päin. Saarenkylän pohjavesialueella on Hyyppärän luonnonsuojelualue, Kultalähde 1, Kultalähde 2 sekä Johannislindin, Lammenjärven, Suolammen ja Mikolan luonnonsuojelualueet. Kyseisillä alueilla on pohjavedestä riippuvaisia ekosysteemejä, jotka purkautuvan pohjaveden määrän ja laajiston edustavuuden perusteella voidaan luokitella merkittäviksi.

Hyypärän harjualue kuuluu Natura 2000-verkostoon. Natura-alueen raja ulottuu lähimmillään noin 210 metrin etäisyydelle kaivun alueen rajan pohjoispuolelle. Natura-alueen sisälle on perustettu yksityisinä suojelualueina Hyypärän luonnonsuojelun alue noin 700 metriä kaivun alueesta itään sekä Hyypärän harjumäki noin 1,2 kilometriä kaivun alueesta itään. Hyypärän harju kuuluu valtakunnalliseen harjunsuojeluohjelmaan. Hyypärän harjun Natura-alueella ja sen lähiympäristössä on paljon paahdeympäristöjä ja niiden elinolosuhteisiin erikoistuneita kasveja ja eläimistöä.

Natura-alue ja geologisesti arvokas luonnontilaisena säilynyt harjun osa-alue on huomioitu Saarenkylän maanoton yleissuunnitelmassa ja YVA-menettelyssä ja erityistä huomiota on kiinnitetty luonnontilaisena säilyneen osa-alueen säilyttämiseen, sekä soranottoalueiden maisemoinnin suunnittelussa paahdeympäristöjen luomiseen.

HAKEMUKSESSA ESITETYT ASIAT

Toiminta

Alueella käytetään siirrettävää murskauskalustoa, pyöräkuormaajia, kaivinkoneita sekä iskuvasaraa. Lajikkeita toimitetaan alueelta sellaisenaan suoraan penkkatavarana sekä erillisinä seulottuina lajikkeina. Seulanperäkivet sekä mahdolliset runsaskivisemmät kohdat murskataan alueelle erikseen tuotavalla murskauskalustolla, kun murskattavaa on kertynyt alueelle sen verran, että murskauslaitoksen tuominen on järkevää. Mahdollisten ylisuurien kivien rikotauksessa käytetään hydraulisella iskuvasaralla varustettua kaivinkonetta ennen murskausta.

Alueella murskataan myös viereisen Destia Oy:n maa-ainesluvalla otettuja kiviaineksia. Murskaimia on 3-5 kappaletta: esi-, väli- ja tarvittava määrä jälkimurskaimia. Murskauksen yhteydessä käytettävät seulat ovat 2- tai 3-tasoseuloja. Murskauslaitosta käytetään verkkovirralla. Seulonnassa käytetään lähtökohtaisesti sähkökäyttöistä, verkkovirralla toimivaa seulaa. Mikäli seulonnassa käytetään aggregaattia, aggregaatti sijoitetaan alueelle rakennettavaan, tiivispohjaiseen katettuun halliin tai tiivispohjaiseen konttiin. Valmiit murskatut ja seulotut lajikkeet varastoidaan alueelle varastokasoihin, joista ne kuljetetaan käyttökohteisiinsa.

Toiminnassa noudatetaan Muraus-asetuksen 8 §:n mukaisia toiminta-aikoja. Murskausta ja rikotusta tehdään 1.9.-31.5. välisenä aikana. Murskausta tai rikotusta ei välttämättä ole vuosittain. Lisäksi haetaan lupaa murskata soraa kerran lupakauden aikana kesä- tai elokuussa yhdessä jaksossa korkeintaan kolmen viikon ajan.

Kuormaamista ja kuljetusta sekä seulontaa tapahtuu ympäri vuoden. Arkipyhinä alueella ei ole toimintaa.

Hakemuksen mukaiset toiminta-ajat ovat seuraavat:

Murskaaminen: ma-pe klo 7-22

Rikotus: ma-pe klo 8-18

Seulonta: ma-pe klo 7-22

Kuormaaminen ja kuljetus: ma-pe klo 6-22

Poikkeustapauksissa kuormaamista ja kuljetusta haetaan tehtäväksi myös lauantaisin klo 6-22 välisenä aikana, korkeintaan viitenä lauantaina vuodessa. Lauantaina suoritetuista ajoista pidetään kirjaa.

Ympäristökuormitus ja sen rajoittaminen

Alueella ei säilytetä polttoaineita. Pyöräkuormaajien tankkaukset tapahtuvat ottamisalueen ulkopuolella kiinteistöllä 734-719-1-50 olevassa hallissa. Kaikki polttoaineet varastoidaan kaksoisvaippasäiliöissä, jotka ovat lukittavia ja varustettu ylitäytönestimillä. Moottori-, hydraulikka- ja voiteluöljyjä varastoidaan niiden omissa myyntipakkauksissa tiivispohjaisissa öljy- tai varastokonteissa kyseissä hallissa. Lastaukseen käytettävän pyöräkuormaajan säilytyspaikka sijaitsee ottamisalueella. Lastaukseen käytettävän pyöräkuormaajan säilytyspaikan maarakenteet tiivistetään siten, että ympäristöpilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään estyy. Imeytysainetta varataan säilytyspaikan läheisyyteen.

Melua syntyy jokaisessa toimintavaiheessa: murskauksessa, seulomisessa, kuormauksessa sekä liikenteestä. Murskauksen ja rikotausten melu saattaa olla impulssimaista tarkastelupisteen läheisyydestä riippuen. Murskauslaitos sijoitetaan yli 300 metrin etäisyydelle lähimmistä asuinrakennuksista. Murskalaitoksen sijainti on esitetty nykytilannekartassa. Impulssimaisuustekijä vähenee melun edetessä. Rikotausten melu voi olla impulssimaista myös lähimmissä altistuvissa kohteissa. Murskausta ja rikotusta tehdään vain tarvittaessa. Tarvittaessa alueella voidaan toteuttaa melumittauksia lähimmissä häiriintyvissä kohteissa.

Toiminnoista aiheutuvat ilmanlaatuvaikutukset syntyvät pääosin murskauksen, kuljetusten sekä ajoittain toiminta- ja varastoalueiden hajapölypäästöistä. Kiviainesten murskauksen, kiviainesten käsittelyn sekä muun toiminnan pölypäästöjen määrä ja leviäminen riippuvat merkittävästi sääolosuhteista. Kuljetusten pölypäästöjen määrä riippuu sääolosuhteiden lisäksi lastausten ja käsittelyn määrästä sekä siirtomatkojen pituudesta. Tiealueet toimivat suhteellisen laajoina pölyn pintalähteinä kuorma-autojen renkaiden ja tuulen nostaessa ilmaan tiepölyä. Kivipölypäästöjen lisäksi kuljetukset aiheuttavat vähäisiä määriä pakokaasupäästöjä. Muista toiminnosta aiheutuvaa pölyämistä vähennetään tarvittaessa kastelemalla teitä ja kulkuväyliä, murskattavaa tuotetta, koteloimalla kuljettimia sekä säätämällä kiviaineksen putoamiskorkeuksia. Suolausta ei käytetä pölyämisen estämiseen.

Sekajätteet ja metallijätteet kerätään erikseen. Toiminnassa muodostuvat jätevedet kuten sosiaalitilojen vedet menevät umpisäilöön tai käytössä on sähkövessa. Koska alueella ei tehdä huoltoja, ei toiminnasta muodostu esim. vaarallisia jätteitä. Mahdolliset seulojen vaihdot muodostavat rautaromua, joka toimitetaan sitä vastaanottavalle taholle. Kuivajätettä voi muodostua lähinnä toimintajaksojen aikana henkilöstön sosiaalituloista.

Parasta käyttökelpoista tekniikka (BAT) alueella edustavat murskauslaitoksen kuljettimien kotelointi melun ja pölyn torjunnassa. Ympäristön kannalta parhaita käytäntöjä (BEP) ovat mm. murskauslaitoksen sijoittaminen mahdollisimman alhaiselle tasolle, mikä estää melun ja pölyn leviämistä ottamisalueen ulkopuolelle.

Ottamisalueen ympärille on tehty kivistä esteitä, joilla estetään moottoriajoneuvojen pääsyä alueelle. Ottamisalue pidetään siistinä koko toiminnan ajan. Alueelle kuljetaan Silvantien kautta ja kulkutiellä on lukittava portti. Portin läheisyydessä on ottamistoiminnasta kertova kyltti. Kiinteistöjen 734-706-2-19 ja 734-706-2-67 rajalla olevalle käyttämättömälle rasi-tielle on haettu tieoikeuden lakkauttamista.

Työmaahenkilöstöllä on ohjeistukset onnettomuustilanteita varten. Työmaahenkilöstöä on koulutettu ja opastettu toimimaan onnettomuustilanteissa.

Ympäristövaikutusten arviointi ja alueen jälkihoito

Härjänvatsan yleissuunnitelmassa on esitetty, että jälkihoidon tavoitteena on ottamisalueen maisemoiminen metsämaastoksi sekä pohjavettä suojaavan kerroksen aikaansaaminen. Maaston muotoilu ja kasvillisuuden linjaukset tehdään siten, etteivät ne ole kovin suoraviivaisia.

Alueella olevat pintamaat eivät riitä alueen maisemointiin, joten alueelle tuodaan alueen ulkopuolelta pintamaita maisemointitarkoitukseen. Myös alueelta saatavia kiviaineksia voidaan hyödyntää maisemoinnissa, mikäli ne eivät ole muutoin hyödynnettävissä. Maisemointi aloitetaan, kun kaivuualueen rajat saavutetaan ja maisemointi on alueen ottamistoiminta huomioiden järkevää. Alueelle ei tuoda savimaita ja tuotavien pintamaiden soveltuvuus tarkistetaan ennen maiden kuljettamista alueelle. Suunnitelmien mukaan alueelle tuodaan maita kiinteistöltä Nalkki 734-707-2-1. Tarvittaessa maisemointiin soveltuvia maita voidaan tuoda muista soveltuvista kohteista. Soveltuvuutta arvioidaan kohteen aikaisemman käyttötarkoituksen ja maiden savisuuden perusteella.

Toiminnan ja vaikutusten tarkkailu

Toimintaa tarkkaillaan mm. viikoittaisilla turvallisuustarkastuksilla. Murskauksesta pidetään käyttöpäiväkirjaa, josta ilmenee tuotantomäärät ja -ajat. Merkittävistä häiriöistä tehdään merkintä käyttöpäiväkirjaan tai louhinnan kenttäkorttiin.

Vesitarkkailua jatketaan yhteistarkkailuna alueen muiden toimijoiden kanssa. Alueella tarkkaillaan pohjaveden laatua 13 putkesta ja pinnankorkeutta 10 putkesta. Swerock Oy:n, Destia Oy:n sekä Saint-Gobain Finland Oy:n länsipuolen maa-ainesten ottoalueiden tarkkailua tehdään havaintopisteistä 404, HpDe1 ja W-Uusi3. Näissä pisteissä laatu on poikennut muista havaintopisteistä alkaliteetin, kovuuden, sähkönjohtavuuden ja sulfaatin osalta.

Hakija esittää, että ympäristöluvan mukainen vuosiraportti toimitetaan vuosittain maaliskuun loppuun mennessä. Muuta tarkkailua tehdään tarvittaessa valvovan viranomaisen kanssa erikseen sopimalla.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemus on kuulutettu Salon kaupungin internet-sivuilla 26.9.2023. Asianosaisille (77 kpl) on lähetetty tiedoksi luvan vireilläolosta tavallisena kirjeenä. Hakemusta on tarkistettu kuulemisen jälkeen varastoalueen rajauksen osalta sekä täydennetty murskauksen toiminta-aikojen osalta. Hakemusta ei täydennyksien jälkeen ole kuulutettu uudelleen, sillä varastoalue pieneni alueeltaan ja toiminta-aikoja koskeva muutos on kokonaisuutena arvioiden vähäinen.

Muistutukset ja mielipiteet

Muistutuksia tai mielipiteitä ei saapunut.

Lausunnot

Lausuntoa on pyydetty Salon kaupungin maankäyttöpalveluilta, Salon kaupungin ympäristöterveydenhuollolta, Liikelaitos Salon Vedeltä, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskuksen) ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta ja Varsinais-Suomen liitolta.

Salon kaupungin maankäyttöpalvelut 2.10.2023:

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevia oikeusvaikutteisia yleis-, asematai ranta-asemakaavoja. Kiikalan Härjänvatsan asemakaava on etelässä reilun 300 metrin päässä ottamisalueen rajasta. Härjänvatsan osayleiskaava rajautuu etelässä ottamisalueen kiinteistöihin (kiinteistöraja). Osayleiskaava-alueella, rajan toisella puolella, on merkintänä VU ”Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue”. Kohde sijaitsee osittain suunnittelutarvealueella. Lisäksi ottamisalueella on voimassa Salon seudun maakuntakaava, jossa kaavamerkintänä on M ”Maa- ja metsätalousvaltainen alue”.

Lähistöllä sijaitsee Hyyppärän harjualue, joka on Natura-kohde ja kuuluu myös valtakunnalliseen harjijensuojeluohjelmaan. Siellä on paljon paahdeympäristöjä ja niiden elinolosuhteisiin erikoistuneita kasveja ja eläimistöä. Ottamistoiminnalla ei arvioida olevan vaikutusta Natura-alueen suojeluarvoihin.

Alueella on tehty maa-ainesoton yleissuunnitelma (Härjänvatsan maa-ainesoton yleissuunnitelma, Suunnittelukeskus Oy 2002/2004) sekä maa-ainestenoton YVA (Kiikalan Härjänvatsan maa-ainesoton ympäristövaikutusten arviointi 2003) yhdessä kunnan ja alueen muiden toimijoiden kanssa.

Swerock Oy:llä on luiskanvaihtosopimus sekä Saint Gobain Oy:n (omistaa kiinteistön Ojalannummi 734-706-2-67) ja Destia Oy:n (omistaa kiinteistön Härjäkorva 734-706-2-66) kanssa, joten maa-ainesten ottoa saa tietyin ehdoin laajentaa toisen omistaman kiinteistön puolelle. Swerock on osaomistajana muissa nyt kyseessä olevissa kiinteistöissä. Samainen luiskanvaihtosopimus on mainittu Saint Gobainin ja Ruduksen vuonna 2021 hyväksytyissä lupahakemuksissa. Luiskanvaihtosopimus helpottaa tulevaisuudessa koko Hepokropan alueen maisemoinnissa, kun kiinteistöjen väliin ei tarvitse jättää kannaksia.

Maankäytöllisin perustein asiaa arvioiden alueen käyttämiselle maa-ainesten ottoon ei ole kaavallista estettä. Ottamistoimintaa on Hepokropan alueella jo ennestäänkin ja se on jatkunut pidemmän aikaa. Työturvallisuudesta, työkoneiden polttoaineesta sekä paikalla aiheutuvista pöly- ja muista päästöistä on lupahakemuksessa mainittu. Riskit pyritään näiden osalta minimoimaan. Maa-ainesten ottamistoiminnalla ei vaaranneta erityisiä luonto- tai ympäristöarvoja. Toiminnalla ei myöskään arvioida olevan haitallisia vaikutuksia pohja- tai pintavesiin. Ottamistoiminnan loputtua alue maisemoidaan metsittämällä se. Puustoksi istutetaan sekametsää, jollei alueelle muodostu luontaista taimikkoa. Maankäyttöpalvelut katsoo, että maa-ainesluvan myöntäminen on mahdollista, mikäli toiminta vastaa lupahakemuksessa tarkoitettua toimintaa.

Varsinais-Suomen liiton maankäyttöjaosto, 23.10.2023:

Hakemuksessa viitataan melko vanhaan (v. 2004) Härjänvatsan maa-ainesoton yleissuunnitelmaan, jonka valmistumisen jälkeen on mm. muutettu Suomen pohjavesiluokitusta. Mainittu yleissuunnitelma olisi tarpeen olla saavutettava liitemateriaali hakemuksessa, jotta sen ajantasaisuutta voisi paremmin arvioida.

Kohde on maakuntakaavassa paitsi maa- ja metsätalousalueella, niin myös Saarenkylän pohjavesialueella. Pohjavesialueen suunnittelumääräyksenä on, että ” Suunnitelmissa ja toimenpiteissä alueella on otettava huomioon pohjaveden suojelu siten, että sen käyttömahdollisuuksia, laatua tai riittävyyttä ei vaaranneta.

Vesiensuojeluviranomaisille on suunnittelu- ja rakentamistoimenpiteiden yhteydessä varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.” Hakemustekstissä pohjavesialueen merkintää ei tunnisteta maakuntakaavasta, mikä olisi syytä korjata. Lisäksi hakemuksessa tulisi käyttää voimassa olevien maakuntakaavojen yhdistelmää ja esittää siitä myös karttaote.

Valonia on tehnyt Hyyppäränharjun hoitosuunnitelman 2022. Hyyppärän alueella on tehty melko laajoja paahdeympäristöjen hoitotoimia. Mahdollisten laajentuvien maa- ainesottoalueiden käytössä sekä jälkihoidossa tulee huomioida arvokkaat paahdeympäristöt.

Pohjavesialueen lisäksi maakuntakaavassa on yleismääräys Natura-alueiden suhteen: Natura-alueisiin suoraan tai välillisesti kohdistuvien hankkeiden ja suunnitelmien vaikutukset on luonnonsuojelulain 65§:n mukaisesti arvioitava, jos hanke tai suunnitelma todennäköisesti merkittävästi heikentää niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Nyt hakemuksesta ei käy ilmi, miten arviointi on tehty.

Varsinais-Suomen liitto edellyttää ennen lupapäätöksen tekoa niin pohjavesialueen ja vedenlaadun tarkkailuohjelman kuin myös Natura-alueiden vaikutusten osalta lausuntoa Varsinais-Suomen ELY-keskukselta tähän yhteislupahakemukseen.

Salon kaupungin ympäristöterveydenhuolto, 10.11.2023:

Terveydensuojeluviranomainen puoltaa yhteiskäsittelyluvan myöntämistä. Toiminnalla ei ole havaittu olevan haitallisia vaikutuksia viereisen vedenottamon raakaveden laatuun. Toiminnan aiheuttamista mahdollisista pöly tai meluhaitoista ei ole tullut yhteydenottoja terveydensuojeluviranomaiselle. Terveydensuojeluviranomainen muistuttaa, ettei toiminnasta saa aiheutua terveyshaittaa tai sen mahdollisuutta lähialueen asukkaille (melu, pöly, talousveden laatu). Toiminnasta ei saa aiheutua melua tai pölyä, joka ylittää lähimmissä häiriintyvissä kohteissa STM:n asetuksen 545/2015 mukaiset sisämelun tai hiukkasmaisten epäpuhtauksien toimenpiderajat.

Liikelaitos Salon Vesi, 16.11.2023:

Salon Vesi ehdottaa, että mikäli haettu lupa soran ja hiekan ottamiseen sekä murskaukseen myönnetään, tulee luvanhaltijan pohjaveden tarkkailuvollisuutta laajentaa (yhteistarkkailuohjelman muutos) siten, että pohjaveden laatua tarkkaillaan nykyisten havaintopaikkojen lisäksi myös vedenottamon välittömässä läheisyydessä tai vedenottamalla. Salon Vesi tarkkailee vedenottamalla raakaveden ja vedenottamolta lähtevän veden laatua, ja Salon Veden näytteenottojen yhteyteen on mahdollista lisätä analyyssejä. Tarpeelliset tutkittavat parametrit määrittelee ympäristönsuojeluviranomainen. Vastaavanlainen toimintatapa on käytössä esimerkiksi Perniössä, jossa vedenottamolta otetaan Salon Veden näytteidenottojen yhteydessä myös maa-aineslupanhaltijan näytteet ja analyysit laskutetaan tarkkailuvollisuuksien mukaisesti.

Vaikka pohjaveden laatu täytti keväällä 2023 hyvälle talousvedelle asetetut laatuvaatimukset, on pohjaveden kuormittuneisuus kuitenkin lisääntynyt erityisesti nitraattitypen osalta. Toistaiseksi veden laatu on ollut hyvä Kiehuvalähteen vedenottamalla, mutta koska lupahakemuksessa esitetyn ottamisen suunnan perusteella ottamisaluetta suunnitellaan laajennettavaksi vedenottamon suuntaan ja koska pitoisuudet yhteistarkkailun havaintopaikoissa ovat nousussa, on vedenlaadun tarkkailua aiheellista lisätä.

Alueella on tehty maa-ainesoton yleissuunnitelma (Härjänvatsan maanoton yleissuunnitelma (Suunnittelukeskus Oy 2002/2004) sekä maa-ainestenoton YVA-menettely (Kiiikan Härjänvatsan maa-ainesoton ympäristövaikutusten arviointi 2003). Ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta on annettu yhteysviranomaisen lausunto 20.1.2004 (Lounais-Suomen ympäristökeskus, dnro LOS-2002-R-2-53). Yhteysviranomaisen lausunnon mukaan hankevaihtoehdoista osittain toteuttamiskelpoiseksi todettiin maakuntakaavassa arvokkaan harjualueen rajaukset huomioiva hankevaihtoehto, jossa maa-ainesten ottaminen rajattiin Hyyppärän Natura-alueen rajalle. Lausuntopyyntöä kohteena olevan ottamisalueen rajausta vastaa YVA-selostuksen edellä mainittua vaihtoehtoa. YVA-selostuksessa esitettiin, että kaivutoiminnan aikana sellaista aluetta, jolta pintamaat on poistettu mutta kasvukerrosta ei ole rakennettu saa olla enintään 20 % toiminnanharjoittajan pohjaveden muodostumisalueella olevien tilojen pinta-alasta. Kyseisen alueen vähimmäismäärä on kuitenkin 3 ha. Rajoitus on toiminnanharjoittajakohtainen. Toiminnanharjoittaja voi em. määräyksen puitteissa vaiheistaa toimintansa. Perustelluista syistä maa-ainestilapien käsittelyn yhteydessä lupaviranomainen voi erikseen myöntää varastokasoja varten enintään 4 ha:n suuruisen, sijainniltaan yksilöidyn pintamaattoman lisäalueen. Kyseisen alueen pinnan ja pohjaveden väliin tulee jäädä merkittävästi normaalia 4 m:n suojaetäisyyttä suurempi suojaetäisyys. Perusteltu syy voi olla esimerkiksi suurena kertaeränä tehtävä murskaus, joka edellyttää laajaa varastoaluetta murskekasoille.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat vastuualue katsoo, että maa-ainesten ottaminen hakemuksen tarkoittamalta alueelta on mahdollista luonnon-, vesien- ja maisemansuojelun kannalta edellyttäen, että pohjavesiensuojelu ja ympäröivät luonnonarvot otetaan toiminnassa asianmukaisesti huomioon.

Maa-ainesten ottoon liittyvässä yhteistarkkailussa pohjavesialueella on havaittu mahdollisesti metsän hakkuuseen ja laaja-alaiseen maanottoon liittyvää haitta-ainepitoisuuksien kohoamista, minkä vuoksi erityisesti pohjavesialueella olevien uusien alueiden avaamista tulisi rajoittaa ennen kuin avoinna ilman suojaavaa pintamaakerrosta ja aluskasvillisuutta olevat osa-alueet saadaan maisemoitua.

Lupaharkinnan yhteydessä tulee ottaa huomioon ainakin seuraavaa:

- Pohjaveden korkeutta ja laatua on tarkkailtava säännöllisesti alueella voimassa olevan yhteistarkkailuohjelman mukaan. Tulokset raportoidaan vuosittain Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat vastuualueelle (vuosiraportti ja tietojen toimitus ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään).
- Ottamistoiminta ja alueen vaihteellinen maisemointi tulee järjestää siten, että yleissuunnitelman mukaiset suositukset ja rajoitukset huomioidaan mm. koskien toiminnanharjoittajakohtaisia rajoituksia kerrallaan avoinna ja ilman suojaavaa pintamaakerrosta olevan alueen pinta-alasta. Korkeintaan puolet ottamisalueesta saa olla kerrallaan avoinna (alueelta poistettu pintamaat, kasvukerrosta ei ole rakennettu).
- Toiminnan yhteydessä tulee huolehtia siitä, ettei maaperään tai pohjaveteen pääse ympäristölle haitallisia aineita.
- Ottamisalueen luiskiin tai pohjalle ei saa haudata orgaanista ainesta tai runsaasti hienoinesta sisältävää materiaalia.
- Tiivistyneet alueet, kuten toiminnassa käytetyt liikennöinti- ja varastoalueet möyhennetään ja pehmennetään pohjaveden muodostumisolosuhteiden ja kasvillisuuden kasvuolosuhteiden parantamiseksi. Soravaltaisella alueella karkea pohjasora peitetään noin 20 - 50 cm:n paksuisella hiekkakerroksella. Hiekkaisen maan pintaosaan sekoitetaan noin 10 - 20 cm:n vahvuinen kerros humusta, joka voi olla joko

alueelta kuorittua pintamaata tai muualta tuotua tarkoitukseen tutkitusti soveltuvaa humusta (esim. maatunut turve). Kasvualustan muodostumista nopeuttaa aluskasvillisuuden kylväminen pintamaakerrokseen. Puustoksi istutetaan sekametsää.

- Tuotannossa syntyvien murskeiden varastot eivät saa estää maa-aineslupien mukaista maisemointia.

- Lupapäätöksestä on viivytystä ilmoitettava MAL 19 §:n edellyttämällä tavalla. Ilmoitukseen on liitettävä kaikki ne päätökseen liittyvät asiakirjat (myös täydennetyt), jota MAL 20 §:n mukaisen muutoksenhakumahdollisuuden mahdollinen käyttö asiassa edellyttää.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakijalle on varattu mahdollisuus antaa vastine saaduista lausunnoista.

Swerock Oy, 29.11.2023:

Hakijalla ei ole vastattavaa Salon kaupungin maankäyttöpalveluiden lausuntoon. Ympäristöterveydenhuollon lausuntoon hakija toteaa, että kivenmurskaamojen ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimuksista säädetään ns. Muraus-asetuksella (valtioneuvoston asetus 800/2010) silloin, kun toimintaan on oltava ympäristölupa. Muraus-asetuksen 7 §:n mukaisesti toiminnasta aiheutuva melu ei saa häiriöille alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja. STM:n asetusta 545/2015 sovelletaan tehtäessä terveydensuojelulain (19.8.1994/763) 27§ tai 51 §:ssä tarkoitettuja päätöksiä ja määräyksiä eikä se hakijan näkemyksen mukaan koske nyt haettua toimintaa.

Varsinais-Suomen liiton maankäyttöjaoston lausuntoon hakija toteaa, että Härjänvatsan maa-aineston ympäristövaikutusten arvioinnista on saatavilla tietoja ympäristöhallinnon verkkopalvelussa. Alueelle tehdyn Härjänvatsan arviointiselostuksen mukaan toiminnasta ei muodostu merkittäviä haittavaikutuksia Hyypärän Natura-alueen luontoarvioihin. Natura-alue ja geologisesti arvokas luonnontilaisena säilynyt harjun osa-alue on huomioitu jo Saarenkylän maanoton yleissuunnitelmassa ja YVA-menettelyssä. Hakija ei näe tarpeelliseksi tässä vaiheessa muokata hakemusta ja hakemustekstiä lausunnon ehdottamalla tavalla. Muokkauksien ei nähdä vaikuttavan hakemuksen mukaiseen toimintaan, hakemuksen käsittelyyn tai asiasisältöön. Lausunnossa on edellytetty, että Varsinais-Suomen ELY-keskuksen on annettava lausunto hakemuksesta. ELY-keskus on antanut lausuntonsa, johon hakija vastaa erikseen jäljempänä.

Hakijan näkemyksen mukaan pohjaveden tarkkailuvollisuutta voidaan laajentaa Liikelaitos Salon Veden ehdottamalla tavalla kaikkia alueen toiminnanharjoittajia koskevana yhteistarkkailuohjelman muutoksena, jos se toimintaa lupaviranomaisen näkemyksen mukaan on tarpeellista. Hakija toteaa, että ottamisalueen laajentumissuunnassa on jo Rudus Oy:n luvitettua maaainesten ottamistoimintaa tiloilla 734-706-2-73, 734-706-2-67 ja 734-706-4-3 ja jonka alin ottamistaso on +73,5 (N2000), kun hakijan alin ottamistaso on +84 (N2000).

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausuntoon todetaan, että hakija hakee lupakäsittelyn yhteydessä 4 ha kokoista varastointialuetta. Varastointialueen maanpinnantaso ja etäisyys pohjaveteen on merkittävästi 4 metrin suojaetäisyyttä suurempi sen ollessa noin 9-11 metriä sijainnista riippuen maanpinnantason ollessa +85...+89 (N2000). Perusteena on mahdollinen suurena kertaeränä tehtävä murskaus, joka edellyttää laajempaa varastoaluetta murskekasvoille. Liitteenä on toimitettu päivitetty nykytilannekartta, josta selviää varastoalueen sijoittuminen. Hakijalla ei ole muuta vastattavaa lausuntoon.

VIRANOMAISEN RATKAISU

Valmistelijan ehdotus:

Rakennus- ja ympäristölautakunta myöntää Swerock Oy:lle maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen (hiekkä ja sora) ja ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen luvan kiviaineksen murskaukseen. Lupa myönnetään myös Destia Oy:n kiinteistön 734-706-2-66 yhteiskäsittelylupa-alueelta irrotetun kiviaineksen murskaamiseen. Lupa myönnetään nykytilannekartassa (päiväty 29.11.2023) esitetylle alueelle siten, että kaivualue sijaitsee kiinteistöillä 734-706-2-19, 34-706-2-67 ja 734-706-2-66 ja murskauslaitos kiinteistöillä 734-706-2-19. Kiinteistöillä 734-706-2-7 ja 734-706-2-22 on luvallista tehdä vain maa-ainesten varastointia. Lupa-aika on kymmenen vuotta. Kokonaisottomäärä soraa ja hiekkaa on 220 000 m³.

Luvan mukainen toiminta voidaan aloittaa maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta lupapäätöstä noudattaen ja vakuuden ollessa voimassa.

Tämä lupa korvaa alueelle 9.2.2011 § 31 myönnetyn toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan. Lupa myönnetään edellyttäen, että toiminnassa noudatetaan seuraavia lupamääräyksiä ja muilta osin toimitaan hakemuksessa esitetyllä tavalla. Luvan haltijan on saatettava tämä päätös ja määräykset kaikkien alueella toimivien tietoon tarpeellisin osin.

LUPAMÄÄRÄYKSET

Toiminnan aloittaminen

1. Ennen tämän päätöksen mukaisen toiminnan aloittamista on pidettävä aloitustarkastus. Ennen aloitustarkastusta hakijan on toimitettava päätöksessä mainittu vakuus hyväksyttäväksi ja toteutettava muut tarvittavat lupaehdot.
2. Ennen aloitustarkastusta luvan haltijan on nimettävä laitoksen ympäristönsuojelusta vastaava henkilö ja toimitettava yhteystiedot Salon kaupungin ympäristönsuojeluun. Yhteystiedot on pidettävä ajan tasalla.
3. Ottamis- ja kaivualueen rajat on merkittävä maastoon. Rajat on oltava merkittynä ottamistoiminnan ajan.

Kaivusyvyys

4. Alin sallittu kaivusyvyys on +84,0 (N2000) kuitenkin siten, että luiskanvaihtoalueella kaivutaso tulee luiskata maisemallisesti yhteensopivaksi itäpuolen ottoalueen kanssa vähintään kaltevuuteen 1:3.
5. Alinta ottotasoa on tarvittaessa nostettava pohjaveden pinnankorkeuden havaintotulosten perusteella siten, että pohjaveden pinnan yläpuolelle jää vähintään neljän metrin paksuinen suojakerros.
6. Kaivualueella on oltava riittävä määrä päivittäisessä työskentelyssä havaittavia korkeuspisteitä sidottuna korkeusjärjestelmään N2000.

Toiminta-ajat

7. Murskaus on sallittua 1.9.-31.5. välisenä aikana maanantaista perjantaihin klo 7-22 ja rikotus klo 8-18 lukuun ottamatta arkipyhiä.

Kerran lupakauden aikana murskausta saa olla kesä- tai elokuussa yhdessä jaksossa korkeintaan kolmen viikon ajan. Tästä murskauksesta on ilmoitettava Salon kaupungin ympäristönsuojeluun vähintään viisi (5) työpäivää ennen kyseisen toimintajakson alkamista.

Toiminnanharjoittajan tulee ilmoittaa murskaustoimintajakson ajankohta kirjallisesti viisi (5) työpäivää ennen ensimmäisen toimintajakson aloittamista 800 metrin säteellä laitosalueesta sijaitsevien asuinkiinteistöjen omistajille ja haltijoille. Tiedotteesta on käytävä ilmi murskausajat sekä toiminnanharjoittajan yhteystiedot.

8. Maa-aineksen irrottaminen ja seulonta on sallittu ympäri vuoden ma-pe klo 7-22 lukuun ottamatta arkipyyhiä.
9. Maa-aineksen kuormaaminen ja kuljetus on sallittu ma-pe klo 6-22 lukuun ottamatta arkipyyhiä, sekä korkeintaan viitenä lauantaina kalenterivuoden aikana klo 6-22. Lauantaiajoista on pidettävä kirjaa.

Melu

10. Murskauslaitos tulee sijoittaa alimmalle tasolle ja vähintään 300 m etäisyydelle lähimmästä häiriintyvistä kohteesta. Toiminnasta aiheutuvaa melua on torjuttava koteloinnein, kumituksin tai muilla ääniteknisesti parhailla meluntorjuntatoimilla.
11. Valtioneuvoston asettamia melun ohjearvoja ei saa ylittää. Toiminnasta aiheutuva melutaso on mittaustettava ulkopuolista luotettavaa asiantuntijaa käyttäen lähimmissä häiriintyvissä kohteissa ensimmäisellä murskauskerralla. Melumittauksia koskeva suunnitelma on toimitettava Salon kaupungin ympäristönsuojeluun hyväksyttäväksi vähintään kaksi viikkoa ennen mittauksia. Mittaustulokset sekä vertailu melutason ohjearvoihin tulee esittää valvontaviranomaiselle kahden viikon kuluessa mittausten päättymisestä.

Mikäli melutasot ylittyvät, tulee luvanhaltijan ryhtyä välittömiin toimenpiteisiin haitan poistamiseksi, raportoida tehdyistä toimenpiteistä ympäristönsuojeluviranomaiselle ja uusittava melumittaus.

Pöly

12. Toiminnasta aiheutuvat hiukkaspäästöt eivät saa ylittää valtioneuvoston asetuksessa 79/2017 hengitettäville hiukkasille (PM10) annettuja raja-arvoja niillä alueilla, joilla asuu tai oleskelee ihmisiä taikka alueilla, joilla ihmiset saattavat altistua ilman epäpuhtauksille.
13. Pölyn sitomisesta ja pölyämishaitan vähentämisestä tulee huolehtia tarvittaessa. Pölyn sitomiseen ei saa käyttää suolaa tai kemikaaleja.

Maaperän ja pohjaveden suojele

14. Murskauslaitoksen ja seulan on oltava sähkökäyttöisiä.

Mahdollinen aggregaatti on sijoitettava katettuun halliin tiiviille ja reunoilta korotetulle pohjalle tai tiivispohjaiseen konttiin. Hallin tai kontin on oltava lukittuna toiminta-aikojen ulkopuolella.

15. Murskattavaa materiaalia ei saa tuoda muualta kuin lupa-alueelta ja Destia Oy:n kiinteistön 734-706-2-66 yhteiskäsittelylupa-alueelta.
16. Öljytuotteita ja kemikaaleja ei saa varastoida tai säilyttää pohjavesialueella.

17. Pohjavesialueella ei saa pestä tai huoltaa koneita eikä laitteita.
18. Pyöräkuormaaja tulee säilyttää tiivispohjaisessa katoksessa.
19. Tankkauksien on tapahduttava suojatulla alueella käyttäen lisänä erillistä suojakaukaloa tai muuta parasta mahdollista tekniikkaa. Tankkausta on valvottava koko ajan, ja tankkauksen suorittajalla on oltava riittävästi imeytysmateriaalia ja öljynkeräysvälineitä tankkauksessa sattuvan vahingon varalta.
20. Työkoneiden kuntoa on tarkkailtava päivittäin ja mikäli vuotoja on havaittavissa, kone on poistettava välittömästi käytöstä ja pohjavesialueelta.
21. Mikäli ottamisalueella havaitaan tiiviitä maakerroksia tai orsivettä, on kaivu keskeytettävä välittömästi ja otettava yhteyttä Varsinais-Suomen ELY-keskukseen toimintaohjeita varten. Kalliota ei saa rikkoa eikä tiiviitä maa-aineskerroksia puhkaista.

Poikkeukselliset tilanteet

22. Öljy- ja kemikaalivahingoista tulee aina ilmoittaa Varsinais-Suomen pelastuslaitokselle (häätäkeskukseen) varsinaisten torjuntatoimien suorittamiseksi.
23. Häiriö- ja poikkeustilanteista, jotka saattavat aiheuttaa ympäristön pilaantumisen vaaraa tai merkittävää haittaa naapureille, on ilmoitettava välittömästi Salon kaupungin ympäristönsuojeluun.
24. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle laitosalueella on oltava saatavilla riittävä määrä imeytysmateriaalia, vuotojen torjuntakalustoa ja alkusammutuskalustoa. Toiminnanharjoittajan tulee kouluttaa laitoksen henkilökunta menettelyistä vuoto- ja tulipalotapauksissa.

Jätteet

25. Lupa-alueella ei saa varastoida ylimääräistä kalustoa, tavaraa tai maainesta. Jätteiden käsittelyssä ja säilytyksessä tulee noudattaa Lounais-Suomen jätehuoltomääräyksiä.
26. Kaivannaisjätteiden jätehuoltosuunnitelmaa on noudatettava. Suunnitelma on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava vähintään viiden vuoden välein. Tieto arvioinnista ja mahdollinen uusi suunnitelma on toimitettava Salon kaupungin ympäristönsuojeluun.

Jälkihoito ja maisemointi

27. Suunnitelma-alueen pohjoisreuna, joka on esitetty oranssilla rajauksella päätöksen liitteenä olevassa kartassa, on maisemoitava 1.6.2025 mennessä. Alue tulee muotoilla maisemaan sopivaksi, tiivistyneet alueet on möyhennettävä, hiekkaiseen pintaosaan on sekoitettava alkuperäistä vastaavaa pintamaata ja alue on metsitettävä siten, että riittävä taimitiheys on havaittavissa.
28. Pintamaita saa poistaa mahdollisimman vähän kerrallaan työn edistymisen mukaan ja jälkihoitoa on tehtävä ottamisen edetessä aina, kun mahdollista.
29. Lupa-alue tulee muotoilla maisemaan sopivaksi ja koko ottamisalueen tulee olla jälkihoidettu luvan voimassaoloaikana. Ottamisalueen reunaluiskat tulee muotoilla kaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi.

30. Alueen muotoilut ja luiskat tulee tehdä alueen alkuperäisellä maa-aineksella. Luiskaan ei saa käyttää orgaanista ainesta sisältävää maa-ainesta, vaan se tulee käyttää pintamaakerroksena.
31. Tiivistyneet alueet, kuten toiminnassa käytetyt liikennöinti- ja varastoalueet tulee möyhentää ja pehmentää pohjaveden muodostumisolosuhteiden ja kasvillisuuden kasvuolosuhteiden parantamiseksi.
32. Karkean soran alueet tulee peittää noin 20-50 cm:n paksuisella hiekkakerroksella. Koko lupa-alueelle tulee levittää alkuperäisiä tai niitä vastaavia pintamaita vähintään 10 cm:n kerrokseksi, joka sekoitetaan hiekkaiseen pintaosaan. Muualta tuotavien pintamaiden tulee olla alkuperäistä harjukerroksen pintamaata vastaavia, eikä alueelle saa tuoda savea tai silttiä sisältäviä maita. Pintamaiden laatu ja lähtöpaikka tulee varmistaa luotettavasti ennen niiden vastaanottamista alueelle. Puhtaus on tarvittaessa osoitettava valvontaviranomaiselle analyysin. Maa-aines ei saa sisältää haitallisia vieraslajeja.
33. Alue tulee metsittää luvan voimassaoloaikana siten, että riittävä taimitiheys on havaittavissa. Aluskasvillisuudeksi tulee kylvää alueelle luonteenomaisia heinäkasveja.

Tarkkailu, kirjanpito ja raportointi

34. Pohjaveden korkeutta ja laatua ja ottamistoiminnan mahdollisia vaikutuksia siihen on tarkkailtava säännöllisesti alueella voimassa olevan yhteistarkkailuohjelman mukaan.
35. Irrotetun maa-aineksen määrä ja laatu tulee ilmoittaa vuosittain tammikuun loppuun mennessä NOTTO-järjestelmään.
36. Luvanhaltijan on vuosittain helmikuun loppuun mennessä toimitettava Salon kaupungin ympäristönsuojeluun edellisen vuoden toimintaa koskeva vuosiraportti. Vuosiraportin tulee sisältää ainakin seuraavat tiedot:
  - laitoksen toiminta-ajat
  - laitoksen tuotantotiedot
  - alueelta poiskuljetetun murskeen, soran ja hiekan määrä
  - tiedot lauantaisten tapahtuneista kuljetuksista.
  - varastossa olevan murskeen määrä
  - polttoaineiden käyttö- ja laatu tiedot sekä niiden perusteella lasketut päästötiedot (NOX, SO₂, CO₂ ja hiukkaset)
  - tiedot syntyneistä jätteistä ja vaarallisista jätteistä, niiden laadusta, määrästä, varastoinnista ja edelleen toimittamisesta
  - tiedot ympäristönsuojelun kannalta merkittävistä häiriötilanteista ja onnettomuuksista (syy, kesto, arvio päästöistä ilmaan, maaperään ja vesiin, arvio niiden ympäristövaikutuksista sekä niiden johdosta tehdyt toimenpiteet)
  - tiedot vuoden aikana toteutetuista ja suunnitteilla olevista muutoksista
  - päästömittausraportit, kuten melu- ja pölymittausraportit
37. Raportit ja asiakirjat on toimitettava Salon kaupungin kirjaamoon (kirjaamo@salo.fi tai PL 77, 24101 Salo). Toimitettaviin asiakirjoihin on liitettävä tieto, mitä lupaa ne koskevat.

Toiminnanharjoittajan vaihtuminen tai toiminnan loppuminen

38. Toiminnan lopettamisesta ja toiminnanharjoittajan vaihtumisesta tulee riittävän ajoissa ennen toimenpiteeseen ryhtymistä ilmoittaa kirjallisesti Salon kaupungin ympäristönsuojeluun.

RATKAISUN JA LUPAMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Hakemuksessa on esitetty maa-aineslain mukaisesti ottamissuunnitelma sekä kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma. Hakemuksen ja ottamissuunnitelman perusteella toiminnasta ei arvioida aiheutuvan maa-aineslain (555/1981) 3 §:n tarkoittamia seuraamuksia eikä vesilain (587/2011) 3 luvun 2 §:n mukaista luonnon ja sen toiminnan vahingollista muuttumista taikka vesistön tai pohjavesiesiintymän tilan huononemista, kun toimintaa harjoitetaan tässä päätöksessä ja lupahakemuksessa esitetyllä tavalla sekä annettuja määräyksiä noudatetaan. Näin ollen luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät maa-aineslain 6 §:n ja ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaisesti.

MURAUS-asetuksen (800/2010) mukaan kivenlouhimo, muu kivenlouhinta ja kivenmurskaamo on sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä. Lupahakemuksen ja ottamissuunnitelman mukaisesti murskauslaitoksen etäisyys lähimpään asetuksen tarkoittamaan kohteeseen on yli 300 m.

Koska kyseessä on jo käytössä oleva avattu soran ja hiekan ottamisalue, toiminta voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta MaL 21 §:n ja YSL 199 §:n mukaisesti. Hakijan on asetettava hyväksyttävä vakuus niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamiseksi, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa.

Lupaharkinnassa on katsottu, että maa-ainestenoton yleissuunnitelman mukainen neljän hehtaarin varastointialue on perusteltua myöntää, jotta ottaminen ja kiviaineksen hyödyntäminen saadaan tehtyä alueella kestävästi. Kestävä ottaminen tähtää myös siihen, että alue saadaan maisemoitua. Alueella varastoidaan sekä Swerock Oy:n että Destia Oy:n maa-ainesta ja Destia Oy:n lupa-alue on pinta-alaltaan pieni. Toiminta-alueilla on oltava riittävästi tilaa varastointiin ottaen huomioon myös mahdollisen isomman murskauksen kertaerän. Pohjaveden pinnankorkeus on varastoalueella yhteistarkkailuohjelman mukaan noin tasolla +77-+78 ja haetun varastoalueen maanpinnan taso on noin +85-+89, joten varastointialueella jää pohjaveden pintaan merkittävästi 4 m paksumpi suojakerros.

Yleissuunnitelman ja ELY-keskuksen lausunnon mukaista toiminnanharjoittajakohtaista rajoitusta auki olevan alueen pinta-alasta ei ole annettu, sillä kyseessä on jo suurilta osin avattu ottamisalue, jolle myönnetään erityisestä syystä 4 ha:n varastointialue. Pohjaveden suojelemiseksi on annettu määräykset ottamisalueen maisemoinnista.

Yleiset perustelut lupapäätökselle

Hakemuksen mukainen ottaminen kohdistuu alueelle, jolla on otettu maa-aineksia jo aikaisemmin.

Lupaharkinnassa on otettu huomioon Härjänvatsan maanoton yleissuunnitelma (Suunnittelukeskus Oy 2002/2004), Kiikalan Härjänvatsan maa-ainesoton ympäristövaikutusten arviointi 2003 sekä valtioneuvoston hyväksymä Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitosuunnitelma vuosiksi 2022-2027 vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) 28 §:n mukaisesti.

Vastaus lausuntoihin

Lausunnoissa esitetyt asiat on huomioitu lupamääräyksissä ja päätöksen perusteluissa ilmenevällä tavalla. Päätöksessä on annettu määräykset toiminta-ajoista, melun ja pölyn torjunnasta sekä maaperän ja pohjaveden suojelusta.

Varsinais-Suomen liitto edellytti lausunnossaan, että ennen lupapäätöstä Varsinais-Suomen ELY-keskukselta on saatava lausunto koskien pohjaveden suojelua ja tarkkailua sekä Natura-aluetta. Lausunto on saatu ja se on huomioitu valmistelussa.

Liikelaitos Salon Veden ehdotus yhteistarkkailuohjelman muutoksesta siten, että laatua tarkkailtaisiin jatkossa myös Kiehuvalähteen vedenottamalla, ei käsitellä tässä lupapäätöksessä, vaan se käsitellään tarkkailuohjelman muutosasiana.

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan luonne, kesto, vaikutusalueen ominaisuudet sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevat määräykset perustuvat parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan.

Määräys 1: Määräys on annettu sen todentamiseksi, että määrätyt ja hakemuksessa esitetyt toimet on tehty ennen toiminnan aloittamista. Vakuuden on oltava voimassa ennen toiminnan aloittamista maa-aineslain 12 § mukaisesti.

Määräys 2: Ympäristönsuojelusta vastaavan henkilön nimeäminen on tarpeen valvonnallisista syistä, yhteydenpidon helpottamiseksi ja tiedonkulun turvaamiseksi erityisesti poikkeuksellisissa tilanteissa tai nopeaa reagointia edellyttävissä vahinkotilanteissa (VNa 800/2010).

Määräys 3: Lupa myönnetään hakemuksen mukaiselle toiminta-alueelle, joka on oltava todennettavissa maastossa sekä luvanmukaisen toiminnan että valvonnan mahdollistamiseksi. Ottamisalueen ja kaivualueen merkitsemisellä maastoon varmistetaan, että ottaminen tapahtuu ottamissuunnitelman mukaisesti.

Määräys 4: Alin ottotaso on määrätty hakemuksen mukaisesti pohjaveden pinnankorkeus huomioiden. Määräys luiskaamisesta on annettu, jotta ottaminen toteutuu luiskanvaihtosopimuksen mukaisesti ja ottoalueiden väliin ei jää jyrkkää kannasta. Saint-Gobain Finland Oy:lle 09.06.2021 § 89 myönnetyn maa-ainesluvan mukainen alin sallittu ottotaso luiskanvaihtoalueella on +79, jolloin korkeusero Swerock Oy:n +84 alimpaan ottotasoon on viisi metriä. Luiskakaltevuus 1:3 on yhteneväinen Saint Gobain Finland Oy:n maa-ainesluvan määräyksen 32 kanssa.

Määräys 5: Määräys ottotason nostamisesta, mikäli edellytetty neljän metrin suojakerros ei ylimpään pohjaveden pintaan seurannan perusteella täyty, on annettu pohjaveden suojelemiseksi.

Määräys 6: Korkeuspisteiden merkitsemisellä maastoon varmistetaan, että ottaminen tapahtuu ottamissuunnitelman mukaisesti.

Määräykset 7-9: Toiminta-ajat on myönnetty hakemuksen mukaisesti. Toiminta-ajat noudattavat Muraus-asetusta (800/2010) lukuun ottamatta lauantaisin tapahtuvaa kuljetusta, joka on sallittu alueen sijainnin vuoksi hieman asetuksen toiminta-aikoja laajempaan. Kuormaus ja kuljetus on sallittu lauantaisin kuitenkin vain rajoitetusti, jotta asuin- ja virkistysalueelle ei aiheudu kohtuutonta haittaa. Asumisviihtyvyyden vuoksi kerran

lupakauden aikana sallittua soran kesäaikaista murskausta on rajoitettu ajankohdaltaan ja kestoaltaan. Määräys tiedottamisesta asuinkiinteistöille 800 metrin säteellä laitosalueesta ennen ensimmäistä murskaustoimintajaksoa on annettu, sillä tiedottamalla voidaan vähentää toiminnasta mahdollisesti koettua haittaa tai häiriötä.

Määräykset 10-11: Murskauslaitos sijoitetaan alle 500 metrin päähän lähimmästä häiriintyvistä kohteesta, minkä takia melua on torjuttava meluntorjuntatoimilla (asetus 800/2010). Ympäristönsuojelulain mukaan toiminnanharjoittajan on oltava riittävän selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista (YSL 6 §). Mittauksilla, myös meluvalitusten takia tehtävillä mittauksilla, varmistetaan, etteivät valtioneuvoston asetuksen 993/1992 mukaiset melun ohjeavot ylity.

Hakemuksessa ei ole esitetty murskauksen arvioituja meluvaikutuksia, mutta päätöksenteossa on käytetty kiinteistön 734-706-2-66 Destia Oy:n yhteiskäsittelylupa-alueen melumallinnusta sekä melumittaustuloksia. Destia Oy:n murskauslaitoksen paikka sijaitsee alle 100 m etäisyydellä Swerock Oy:n hakemuksen mukaisesta murskauspaikasta. Lupaharkinnassa on näin ollen arvioitu, että lupa on olemassa olevilla tiedoilla myönnettävissä. Määräys melun mittauksesta ensimmäisellä kerralla on annettu, jotta melutasosta saadaan heti tieto ja luvanhaltija voidaan määrätä mahdollisiin tarvittaviin toimenpiteisiin melun torjuntatoimiin ryhtymiseksi.

Määräykset 12-13: Määräykset pölyhaittojen vähentämiseksi on annettu sekä terveys- että ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. Toiminnanharjoittaja on velvollinen noudattamaan ilman laadusta annettua asetusta 79/2017. Pohjaveden suojelemiseksi pölyn sitomiseen ei saa käyttää suolaa tai kemikaaleja.

Määräykset 14-20: Määräykset on annettu pohjaveden suojelemiseksi sekä ympäristön pilaantumisen ja sen vaaran ehkäisemiseksi. Öljytuotteiden varastointi ja säilytys sekä koneiden ja laitteiden pesu, huolto ja tankkaus lupa-alueella aiheuttavat riskin pohjavedelle. Kaluston, öljytuotteiden ja muiden ympäristölle haitallisten aineiden huolellinen käsittely ja säilytys on varmistettava riittävin rakenteellisin ja käyttöteknisin ratkaisuin. Työkoneiden säilytysalueen on oltava katettu, jotta mahdollisissa öljyvahinkotapauksissa sadevesien pääseminen säilytyspaikalle estetään.

Määräys 21: Määräys on annettu pohjaveden suojelemiseksi, sillä tiiviiden maakerrosten rikkominen saattaa muuttaa pohjaveden virtausolosuhteita.

Määräykset 22-24: Määräyksillä varmistetaan ensitorjunta sekä tiedonkulku valvontaviranomaiselle tilanteissa, joissa ympäristölle on aiheutunut tai on vaarassa aiheutua poikkeuksellisen suurta haittaa. Varautumalla onnettomuustilanteisiin ennakolta minimoidaan mahdolliset haitat.

Määräykset 25-26: Määräykset on annettu roskaantumisen ja ympäristön epäsiisteyden ehkäisemiseksi sekä maaperän ja pohjaveden suojelemiseksi. Määräys kaivannaisjätehuoltosuunnitelman tarkistamisesta vähintään viiden vuoden välein perustuu maa-aineslain 16 b §. Määräys luvan muuttamisesta kaivannaisjätteen määrän, laadun taikka jätteen loppukäsittelyn tai hyödyntämisen järjestelyiden muuttuessa merkittävästi, on ympäristönsuojelulain 114 §:n mukainen.

Määräys 27: Määräys on annettu pohjaveden suojelemiseksi. Lupa voidaan myöntää ottamistoiminnan ja varastoinnin kannalta oleellisille alueille, mutta lupaharkinnassa on katsottu, että maisemoitavaksi määrätty alue ei ole tällainen toiminnan kannalta välttämätön alue. Pohjavesien

yhteistarkkailun mukaan ottotoiminnan ja siihen liittyvien toimintojen aiheuttamia pohjaveden laadun muutoksia on todettu maisemoitavalla alueella olevan pohjavesiputken vedenlaadussa. Laatu on poikennut muista havaintopisteistä alkaliteetin, kovuuden, sähkönjohtavuuden, sulfaatin ja hiilidioksidin suhteen.

Määräykset 28-29: Maa-aineslain 10 §:n mukaisesti luvan haltijan on toteutettava luvan edellyttämät jälkihoitotoimenpiteet luvan voimassaolon aikana. Reunaluiskien kaltevuudet on määrätty hakemuksen mukaisesti. Määräyksen mukaisella muotoilulla mm. parannetaan kasvillisuuden kasvuolosuhteita, yleisesti ottamisalueen turvallisuutta jälkikäyttö huomioiden sekä edistetään luonnon monimuotoisuutta.

Määräys 30: Määräys on annettu, jotta varmistutaan, että luiskien ja pohjien rakentamisessa käytetään vain alueelle sopivaa alkuperäistä vastaavaa maa-ainesta.

Määräykset 31-32: Määräykset on annettu pohjaveden muodostumisolosuhteiden ja kasvillisuuden kasvuolosuhteiden parantamiseksi. Oikein rakennettu pintakerros muodostaa biologisesti aktiivisen kasvualustan, nopeuttaa humuksen muodostumista ja suojaa siten pohjavettä. Alueelta kuoritun pintamaan levittämällä pohjaveden laatu palautuu mahdollisimman luonnontilaiseksi ja maassa säilyneestä siemenpankista palautuu alkuperäisiä kasvilajeja. Mahdollisen muualta tuotavan pintamaan soveltuvuus alueelle on oltava tiedossa pohjaveden suojelemiseksi.

Määräys 33: Määräys metsittämisestä ja aluskasvillisuuden kylvämisestä on annettu, jotta pohjavettä suojaava maannoskerros muodostuisi lupa-alueelle mahdollisimman nopeasti.

Määräys 34: Tarkkailumääräyksellä toiminnanharjoittaja veloitetaan seuraamaan toimintansa vaikutuksia alueen pohjaveden laatuun ja pinnankorkeuteen. Tarkkailun avulla varmistetaan, että toiminta ei aiheuta pohjaveden pilaantumista tai sen vaaraa, ja että edellytetty neljän metrin paksuinen suojakerros ylipään pohjaveden pintaan täyttyy.

Määräys 35: Määräys on annettu maa-aineslain 23 a §:n ja asetuksen 926/2005 9 §:n mukaisen ilmoitusvelvollisuuden varmistamiseksi. Irrotetulla maa-aineksella tarkoitetaan maa-aineksia, jotka on kaivettu toiminnan yhteydessä.

Määräykset 36-37: Määräykset on annettu viranomaisten tiedonsaannin turvaamiseksi ja valvonnan järjestämiseksi. Viranomaisen saamien tietojen avulla voidaan seurata toiminnan lainmukaisuutta ja luvassa annettujen määräysten noudattamista.

Määräys 38: Jos lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, siitä tulee ilmoittaa välittömästi valvontaviranomaiselle. Maa-aineslain 13 a §:n mukaan luvan aikaisempi haltija vastaa kaikista lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen.

Luvan voimassaoloaika

10 vuotta päätöspäivästä.

Otettava kokonaismäärä

220 000 m³

Laskennallinen vuotuinen otto

22 000 m³

Vakuus

Ennen maa-ainesten ottamista hakijan on annettava lupamääräysten noudattamiseksi seuraava vakuus: **50 960 €**. Jos vakuustyyppi on muu kuin takauslain mukainen takaus, kotimainen pankkitakaus tai sulkutili, vakuustyyppi hyväksytään erikseen.

Vakuus palautetaan lopputarkastuksen jälkeen, kun maisemointi on asianmukaisesti suoritettu ja hyväksytty.

Lupa-alueelle aiemmin asetut maa-aineslupien 9.5.2012 § 79 ja 23.1.2013 § 18 vakuudet vapautetaan, kun tämän yhteiskäsittelyluvan mukainen vakuus on toimitettu ja hakemuksen mukaisen lupa-alueen ulkopuolelle jäävät aiempien maa-aineslupien alueet on hyväksytysti maisemoitu.

Tarkastus- ja valvontamaksu

Lupahakemuksen ja ottamissuunnitelman tarkastamisesta luvan hakijan on suoritettava kunnalle seuraavat maksut:

- Tarkastusmaksu 6506 €
- Harkinnasta toiminnan aloittamiseksi ennen yhteiskäsittelyluvan lainvoimaiseksi tuloa 210 €

Yhteensä **6716 €**.

Vuosittain laskutettava valvontamaksu lasketaan kulloinkin voimassa olevan taksan mukaan. Nämä maksut ovat Salon rakennus- ja ympäristölautakunnan 14.6.2023 § 63 hyväksymän maa-ainestaksan mukaisia.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) § 2, 6-8, 11-12, 14-17, 19-20, 22, 27, 34, 39-40, 42-44, 47a-49, 52-53, 58, 62, 66, 70, 83, 85, 87, 96, 111-114, 123, 167-168, 170, 172, 190-191, 205

Maa-aineslaki (555/1981) § 1, 3-7, 10-13, 19-21, 23-23b

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) § 2-4, 11-15

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) § 1-4, 6-9

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010) § 3-13

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) § 3-4, 6-8, 12-13

Vesilaki (587/2011) 3 luku § 2

Jätelaki (646/2011) § 13, 15-17, 29, 118-121

Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920) § 17

Valtioneuvoston päätös melun ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017)

Salon rakennus- ja ympäristölautakunnan 14.6.2023 § 63 hyväksymä maa-ainestaksa

Oikeusohjeiden lisäksi päätöksenteossa on huomioitu

Ympäristöministeriön ohjeistus ”Maa-ainesten ottaminen - opas ainesten kestävään käyttöön”, Ympäristöministeriön julkaisuja 2020:24.

Muutoksenhakuviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Esittelijä	Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja
Päätösehdotus	<p>Rakennus- ja ympäristölautakunta myöntää Swerock Oy:lle maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen (hiekkä ja sora) ja ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen luvan kiviaineksen murskaukseen. Lupa myönnetään myös Destia Oy:n kiinteistön 734-706-2-66 yhteiskäsittelylupa-alueelta irrotetun kiviaineksen murskaamiseen. Lupa myönnetään nykytilannekartassa (päiväty 29.11.2023) esitetylle alueelle siten, että kaivualue sijaitsee kiinteistöillä 734-706-2-19, 34-706-2-67 ja 734-706-2-66 ja murskauslaitos kiinteistöillä 734-706-2-19. Kiinteistöillä 734-706-2-7 ja 734-706-2-22 on luvallista tehdä vain maa-ainesten varastointia. Lupa-aika on kymmenen vuotta. Kokonaisottomäärä soraa ja hiekkää on 220 000 m³.</p> <p>Luvan mukainen toiminta voidaan aloittaa maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta lupapäätöstä noudattaen ja vakuuden ollessa voimassa.</p> <p>Tämä lupa korvaa alueelle 9.2.2011 § 31 myönnetyn toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan. Lupa myönnetään edellyttäen, että toiminnassa noudatetaan lupamääräyksiä 1-38 ja muilta osin toimitaan hakemuksessa esitetyllä tavalla. Luvan haltijan on saatettava tämä päätös ja määräykset kaikkien alueella toimivien tietoon tarpeellisin osin.</p> <p>Päätöksen perustelut, sovelletut oikeusohjeet, tarkastus- ja valvontamaksu sekä muutoksenhaku ilmenevät valmistelusta.</p>
Päätös	Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.
Tiedoksianto	Päätöksestä ilmoitetaan osoitteessa www.salo.fi/kuulutukset . Asiakirjat valitusosoituksineen ovat nähtävillä Salon kaupungin verkkosivuilla www.salo.fi , kaupunki ja päätöksenteko, esityslistat ja pöytäkirjat, rakennus- ja ympäristölautakunta 15.5.2024.

Päätös

Hakija

Liikelaitos Salon Vesi

Salon kaupunki, maankäyttöpalvelut ja ympäristöterveydenhuolto

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Varsinais-Suomen liitto

Tieto päätöksestä

Asianosaiset